

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

İNŞAAT MALZEMELERİ SEKTÖR RAPORU

Hazırlayan
İhracat Genel Müdürlüğü
Maden, Metal ve Orman Ürünleri Daire Başkanlığı

2020

İNŞAAT MALZEMELERİ

1990'ların başında ekonomideki gelişmeye paralel olarak inşaat malzemeleri sanayisi de olumlu gelişmeler göstermiştir. Bu dönemde inşaat malzemeleri üretimi ve ihracatında düzenli artışlar görülmüştür. Ancak 1990'lı yılların ortalarında başlayan yurt içindeki yurt dışındaki ekonomik krizlerin 2001 yılına kadar devam etmesi sektör içi ve dış piyasalarda talep daralmaları ile karşı karşıya kalmasına neden olmuştur. 2002 yılından itibaren kriz ortamından kurtulan ekonomi ile birlikte inşaat malzemeleri sektörü yeniden hareketlenmeye başlamıştır. ABD'de finansal piyasalarda başlayan krizin dünyaya yayılarak oluşturduğu küresel ekonomik krizin 2008 yılında Türkiye'de de hissedilmeye başlaması ile 2008 yılına kadar sürekli büyüyen inşaat sektöründeki büyüme yerini küçülmeye bırakmıştır. 2012 yılından itibaren sektör toplanarak güçlenmeye devam etmiştir.

Sektöre girdi sağlayan iş kolları ile çıktılarının kullanıldığı alanlar göz önüne alındığında 200'den fazla sektöre etki eden ve ülke ekonomisinde %30 civarında ağırlığa sahip olduğu tahmin edilen inşaat sektörü ekonomimizin lokomotifleri arasındadır. Ülkemiz inşaat malzemeleri üretimi ve ihracatı açısından dünyada önde gelen ülkeler arasında yer almaktadır. Özellikle çimento, inşaat demiri, demir-çelik inşaat aksamı, plastik ve alüminyum inşaat malzemeleri, seramik, cam, boya, mermer, kablolar, elektrik malzemeleri ve ısıtma-soğutma cihazları dünya pazarlarına ihraç ettiğimiz önemli ürünlerden bazılarıdır.

Yurt dışı müteahhitlik faaliyetleri açısından sektör gelişimi incelendiğinde; 2005 yılında toplam üstlenilen proje bedeli ilk defa 10 milyar doları aşmış, 2007 yılında ise 25,8 milyar dolara ulaşmıştır. 2013 yılında üstlenilen 31,2 milyar dolarlık proje bedeli ulaşılan en yüksek rakam olmuştur. 2016 ve 2017 yıllarında dünyada yaşanan siyasi ve ekonomik dalgalanmalar ile petrol fiyatlarının düşük seyrine rağmen sırasıyla 13,8 milyar ve 15,3 milyar dolarlık yeni proje üstlenilmiştir. 2018 yılında yabancı piyasalarda yaşanan gelişmeler paralelinde 21,2 milyar dolara ulaşan taahhüt hacmi, 2019 yılında yeniden gerileyerek 19,2 milyar dolara düşmüş durumdadır.

İnşaat sektörü sadece ülkemizde gelişen bir sektör olmamakla birlikte, dünyada 2030 yılına kadar 57 trilyon ABD doları tutarında altyapı yatırımı öngörülürken, önümüzdeki dönemde sadece Avrupa'da 2 trilyon Avro'luk altyapı yatırımı yapılacağı tahmin edilmektedir.

Dünyanın önde gelen müteahhitlik dergilerinden olan Engineering News Record'a (ENR) göre dünya genelindeki en büyük 250 müteahhitlik firmasının toplam uluslararası müteahhitlik gelirleri 2002 yılında 116,5 milyar dolar seviyesinde iken; 2019 yılı gelirleri 487,3 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. En büyük 250 firmanın gelirlerinde 2018 yılı ile karşılaştırıldığında %1 artış kaydedilmiştir. Derginin 2019 yılı sayısında bahse konu gelirlerin sektörel dağılımına bakıldığında; %31,2'sinin ulaştırma (152,2 milyar dolar), %23,5'inin bina inşası (114,6 milyar dolar), %15,7'sinin petrol tesisi (76,5 milyar dolar), ve %10,4'ünün enerji (50,7 milyar dolar) projelerinden elde edildiği görülmektedir.

2023 yılı ihracat hedefimiz olan 500 milyar doların 100 milyar dolarlık kısmının Yapı Malzemeleri sektörü tarafından gerçekleştirilmesi beklenmektedir. Ayrıca, Yükselen müteahhitlik sektörümüz, bir taraftan da inşaat malzemeleri ihracatımızı artırmaktadır.

Türkiye, temel inşaat malzemeleri üretimi ve ihracatı açısından dünyanın sayılı ülkeleri arasındadır. Özellikle çimento, inşaat demiri, demir-çelik inşaat aksamı ve ürünleri

plastik ve alüminyum inşaat malzemeleri, seramik, cam, boya, mermer, kablolar, elektrik Malzemeleri ve ısıtma-soğutma cihazları, vb. ürünler yüksek üretim miktarıyla iç talebi karşılamakla kalmayıp kalitesi ile uluslararası pazarlarda rekabet avantajı elde etmektedir.

TÜRKİYENİN DIŞ TİCARETİ

İhracat

2000 ve 2001 yıllarında Türkiye’de yaşanan ekonomik krizler sonucu iç piyasada talebin azalması ile inşaat malzemesi sektörü ihracata çok daha fazla ağırlık vermek durumunda kalmıştır. Kriz sonrası ekonominin toparlanmaya başlaması inşaat malzemesi sektörünü de olumlu yönde etkilemiş, 2002 yılından itibaren sektör ihracatı yükselme eğilimine girmiştir. 2002 yılında 4,1 milyar dolar olan inşaat malzemeleri ihracatı, yılda ortalama % 34 oranında artarak 2008 yılında 23,5 milyar dolara ulaşmıştır. 2009 yılında ise ekonomik krizin de etkisiyle inşaat malzemeleri ihracatımız bir önceki yıla oranla yaklaşık % 33 oranında azalarak 15,7 milyar \$’a gerilemiştir. 2019 yılında inşaat malzemeleri ihracatı ise bir önceki yıla göre neredeyse değişmeyerek yine 17,5 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin İnşaat Malzemeleri İhracatı, Milyon dolar

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	2018-2019 %Değişim
2520	ALÇI	49,5	52,1	66,3	27%
2523	ÇİMENTO	530,6	614,3	876,5	43%
3208 3209 3210 3214	BOYALAR VE VERNİKLER	361,2	420,9	442,9	5%
3917 3918 3922 3925	PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	872,5	931,2	1.001,6	8%
4411 4412 4418	AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	506,0	515,8	560,0	9%
4814	DUVAR KAĞITLARI	9,6	13,3	18,2	37%
6802 6803	İŞLENMİŞ DOĞAL TAŞLAR	927,4	942,5	972,9	3%

6806	MİNERAL YÜNLER	19,1	30,7	25,3	-18%
6807 6809 6810 6811	ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	122,7	169,0	238,2	41%
6904 6905	TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	7,6	8,1	7,7	-5%
6907 6908	SERAMİK KAPLAMALAR	551,4	597,7	664,9	11%
6910	SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	230,8	258,5	271,3	5%
7003 7004 7005 7008 7016	DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	134,0	134,3	181,0	35%
7019	CAM YÜNÜ	89,9	105,7	111,6	6%
7214 7215 7216 7217	DEMİRÇELİK ÇUBUK, PROFİL VE TELLER, ÇİVİ, SOMUN, SIHHİ GEREÇLER, TUVALET EŞYASI AKSAMI	3.595,8	4.852,5	4.158,2	-14%
7303 7304 7305 7306 7307	DEMİRÇELİK BORU VE BAĞLANTI PARÇALARI	1.431,8	1.783,1	1.570,8	-12%
7308	DEMİR ÇELİKTEKİ DİĞER İNŞAAT AKSAMI	1.047,4	1.213,4	1.326,8	9%
7317 7318	DEMİRÇELİK VİDA CIVATA VB.	409,3	527,5	515,6	-2%
7322	DEMİRÇELİK RADYATÖRLER	426,3	457,6	457,5	0%
7324	DEMİRÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	59,5	63,0	68,2	8%
7604 7610	ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMELERİ VE İNŞAAT AKSAMI	0,89	1,06	1,20	13%
7615	ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	144,5	171,0	175,3	3%
8301 8302	KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	615,5	666,4	671,9	1%

8402 8403 8404 8415	ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	725,0	895,1	998,7	12%
842810	ASANSÖRLER VE LİFTLER	0,06	0,08	0,11	37%
848110	MUSLUKLAR VE VANALAR	0,03	0,04	0,04	-8%
8536	ELEKTRİK MALZEMELERİ	0,10	0,11	0,11	1%
85444249	YALITIMLI KABLOLAR	1.531	1.684	1.684	-
9405	AYDINLATMA CİHAZLARI	232,1	232,0	228,9	-1%
9406	PREFABRİK YAPILAR	167,8	211,8	205,0	-3%
Toplam		14.799,4	17.552,8	17.500,8	0%

İthalat

Türkiye'nin İnşaat Malzemeleri İthalatı, Milyon dolar

Türkiye'nin İnşaat Malzemeleri İthalatı, Bin dolar					
GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	2018-2019 Değişim
2520	ALÇI	6,8	6,6	3,7	-45%
2523	ÇİMENTO	11,3	6,8	6,9	0%
3208 3209 3210 3214	BOYALAR VE VERNİKLER	611,5	598,1	552,6	-8%

3917 3918 3922 3925	PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	410,1	378,9	347,3	-8%
4411 4412 4418	AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	423,8	185,2	72,8	-61%
4814	DUVAR KAĞITLARI	16,3	8,7	5,0	-42%
6802 6803	İŞLENMİŞ DOĞAL TAŞLAR	172,7	100,4	73,0	-27%
6806	MİNERAL YÜNLER	52,4	50,6	41,2	-19%
6807 6809 6810 6811	ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	49,5	42,9	28,2	-34%
6904 6905	TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	1,4	1,1	0,9	-22%
6907 6908	SERAMİK KAPLAMALAR	32,7	18,1	11,4	-37%
6910	SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	7,2	6,3	4,5	-28%
7003 7004 7005 7008	DÜZ CAM, YALITIMLI CAM, CAM TUĞLA	153,3	120,5	116,6	-3%
7214 7215 7216 7217	DEMİR ÇELİK, ÇUBUK, PROFİL VE TELLER, ÇİVİ, SOMUN, SIHHİ GEREÇLER, TUVALETEŞYASI AKSAMİ	344,1	416,2	273,2	-34%
7303 7304 7305 7306 7307	DEMİR ÇELİK BORU VE BAĞLANTI PARÇALARI	773,7	821,0	668,7	-19%
7308	DEMİR ÇELİKTEN DİĞER İNŞAAT AKSAMİ	305,9	192,2	122,3	-36%

7317 7318	DEMİR ÇELİK VİDA, CIVATA, VB.	764,2	561,9	469,3	-16%
7322	DEMİR ÇELİK RADYATÖRLER	17,7	16,8	13,7	-19%
7324	DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	12,3	10,4	7,1	-31%
7604 7610	ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMELERİ VE İNŞAAT AKSAMI	102,5	103,4	73,9	-29%
7615	ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	13,3	14,5	16,0	10%
8301 8302	KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	614,8	531,8	431,5	-19%
8402 8403 8404 8415	ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	954,9	847,4	686,4	-19%
842810	ASANSÖRLER VE LİFTLER	0,13	0,13	0,08	-39%
848110	MUSLUKLAR VE VANALAR	0,06	0,05	0,05	-12%
8536	ELEKTRİK MALZEMELERİ	1.176,4	1.128,7	952,3	-16%
854442	YALITIMLI KABLolar	0,19	0,19	0,18	-5%
9405	AYDINLATMA CİHAZLARI	315,0	238,7	175,1	-27%
9406	PREFABRİK YAPILAR	17,0	11,8	7,8	-34%
Toplam		7.361,2	6.419,4	5.161,7	-20%